

Муниципальное бюджетное общеобразовательное учреждение
«Средняя общеобразовательная школа с углубленным изучением
отдельных предметов №184 им.М.И.Махмутова»
Советского района города Казани

«Согласовано»
зам. Директора по ВР
 /Т.А. Васикова
от «__» ____ 20__ г.

«Утверждено»
директор школы
Салахова Э.М.
Приказ № 91 от «05» 05 2021 г.

**«Дуслык» театр түгәрәгенен эш программасы
(программа по театральному кружку «Дуслык»)**

Юнәлеше: актёрлык сәләтен үстерү.
Укучыларның яше: 9-10 яшь
Сәгатьләр саны – 1 ел (70 сәг.)

Автор-төзүче: башлангыч сыйныфлар укытучысы Агъзамова Алисә Хәбир кызы

«ПРИНЯТО»
педагогическим советом
МБОУ «Школа №184»
протокол № 1
от «25» 08 2021 г.

Аңлатма язуы.

Балаларның акыл һәм хыялын, сөйләм культурасын, ижади хезмәткә омтылышын орбияләү мәктәптә укуының төп максатлары булып тора.

Рус телле укучыларны аралашырга өйрәтү, орфоэпик күнекмәләргә амилләштерү, чыгыш ясау осталыгын үстерү, татар телен өйрәнүгә кызыксыну улдыру зарурлыгын күздә тотып, театр түгәрәге программасы төзелде һәм дәрестән оң эшчәнлек оештырылды. Театр сәнгатенә караган материаллар, балалар өчен әхнәләштерелгән әсәрләр, шигырьләр, милли фольклор бәйрәмнәре программаның төп өтәлеген тәшкит итә. Шулай ук спектакльләргә бару, видеофильмнар карау, күренекле артистлар белән очрашулар укучыларның театр сәнгате буенча осталыкларын үстерүдә зур урын алып тора.

Программаның максаты.

Театр түгәрәгендәгә шөгылләр аша укучыларның сөйләм телләрен, ижади активлыгын үстерү өчен шартлар булдыру.

Шәхес үстерү нәтижәләре:

- аралашу культурасын һәм кеше арасыда үзенең дәресе тоту белү кагыйдәләрен фориалаштыру;
- сәламәт яшәү рәвешен формалаштыру.

Метапредмет нәтижәләре:

- театр эшчәнлегенә омтылыш, үз-үзенең камилләштерергә теләкне үстерү;
- мөстәкыйльлек, жаваплылык, активлык, пөхтәлек сыйфатларын үстерү;
- танып белүне, мөстәкыйль фикерләү сәләтен активлаштыру.

Белем бирү нәтижәләре (предмет):

- танып белү процессларын үстерү: игътибар, күзаллау, хәтер, образлы һәм логик фикерләүне камилләштерү;
- татар телендә жөмләдә сүз тәртибен һәм басымны дәресе кую, авазларны дәресе әйтү күнекмәрен үстерү;
- сөйләмнең тавыш сыйфатларын үстерү: дәресе сулау, артикуляция, тавыш көче; гәүдәне иркен тотарга өйрәтү; фантазияне, пластиканы формалаштыру;
- театр һәм театр сәнгате тарихы белән таныштыру;
- актер осталыгының теоретик нигезләрен бирү;
- спектакль өстендә эш этаплары белән таныштыру;
- сәхнәдә хәрәкәт кагыйдәләре белән таныштыру;
- грим салырга өйрәтү;
- ижади һәм оештыру сәләтләрен үстерү.

Театр түгәрәге шөгылләрнендә сөйләм осталыгын үстерү максатында түбәндәгә күнегүләргә үткәрү карала.

1. Сүз басымын кую.
2. Сулыш күнегүләре.
3. Тартык һәм сузык авазларны дәресе әйтү күнегүләре.
4. Тавыш һәм дикция күнегүләре.
5. Текстның эчке мәгънәсен ачыклау.
6. Мәгънәви басым кагыйдәләре.
7. Сөйләм тизлеге.
8. Сөйләм ритмы һәм аһәңе.

Театр түгәрәге шөгылләрәндә сәнгатьле сөйләм осталыгына өйрәтү сәнгать сталары үрнәгендә, әдәби әсәрләр нигезендә һәм практик күнегүләр белән ныгытылып барыла.

Театр түгәрәге программасы 70 сәгатькә (атнага 2,25 сәгать исәбеннән) 1 елга өзәлдә.

№	ТЕМА	Үткәру формасы	План	Факт
1.	Укучыларны туплау. Түгәрәкнең эш планы белән таныштыру. Инструктаж үткәру.	Лекция		
2.	Оештыру эшләре. Түгәрәк әгъзаларынын бурычлары.	Шигырь ятлау		
3.	Сәхнә теленә тормыштагы гади телдән аермасы. Хәрәкәтләр, мимика һәм гәүдә тотышы нәрсәләр турында сөйли?	Әңгәмә		
4.				
5.	Татар халык ижаты.	Шигырь ятлау		
6.	Татар халык жыры өйрәнү, милли биюләр өйрәнү.			
7.	Сөмбелә бәйрәменә әзерләнү. Сценарий төзү. Рольләренә өйрәнү.	Практик эш		
8.				
9.	Сценарийны кабатлау. Хәрәкәтләр.	Шигырь ятлау		
10.	Киёмнәр әзерләү. Сәхнәдә чыгыш ясауга әзерлек.			
11.	Татар халык әкиятләре. Видеоязмалар карау.	Төркемләп		
12.	Габдулла Тукайның “Эш беткәч уйнарга ярый” әкиятә белән танышу	Әңгәмә		
13.	Рольләргә бүлөп уку	Индивидуаль эш		
14.	Сөйләм өстендә эш	Индивидуаль эш		
15.	Аерым образлар өстендә эш	Индивидуаль эш		
16.	Жырлар, биюләр өйрәнү	Төркемләп		
17.	Сәхнәдә чыгыш ясауга әзерлек. Сәхнәгә кую.			
18.	Илгиз Зәйниевның “Кәжә сарык һәм башкалар” спектакленнән өзек куюга әзерләнү	Төркемләп		
19.	Рольләргә бүлөп уку	Төркемләп		
20.	Сөйләм өстендә эш	Төркемләп		
21.	Аерым образлар өстендә эш	Индивидуаль эш		
22.	Сценарийны кабатлау. Хәрәкәтләр.	Төркемләп		
23.	Сценарийны кабатлау. Хәрәкәтләр. Киёмнәр әзерләү.	Төркемләп		
24.	Сәхнәдә чыгыш ясауга әзерлек. Сәхнәгә кую.	Күмәк		

25.	Г.Камал исемендәге Татар дәүләт академия театрына бару, спектакль карау	Күмәк		
26.	Караган спектакль буенча әңгәмә. Образларны анализлау.	Әңгәмә		
27.	Татар халык ижаты. Татар халык жыры өйрәнү, милли биоләр өйрәнү.	Индивидуаль эш		
28.	Татар халык уеннарын уйнау: "Йөзек",	Төркемләп		
29.	"Йомгак", "Чишмә",			
30.	Киенү-бизәнү осталыгы.	Әңгәмә		
31.	Декорациянең роле.	Төркемләп		
32.	Яз турында жырлар өйрәнү	Төркемләп		
33.	Нәүрүз бәйрәменә әзерләнү.	Төркемләп		
34.	Рольләргә бүлеп уку	Индивидуаль эш		
35.	Сөйләм өстендә эш	Индивидуаль эш		
36.	Аерым образлар өстендә эш	Индивидуаль эш		
37.	Сәхнәдә чыгыш ясауга әзерлек.	Төркемләп		
38.	Сәхнәгә кую.			
39.	Шәһәрбезнең туган як музеена сәяхәт	Күмәк		
40.	Эшлэгән эшләргә анализ, нәтижә.	Төркемләп		
41.	Казан театрлары. Г. Камал исемендәге татар дәүләт академия театры. К.Тинчурин исемендәге татар дәүләт драма һәм комедия театры. В.М.Качалов исемендәге рус драма театры. "Әкият" татар дәүләт курчак театры. "Минем яраткан театрым" сөйләшү үткәрү.	Практик эш		
42.	"Син театр турында нәрсәләр беләсең?" темасына викторина уздыру.	Төркемләп		
43.	"Казан театрлары" темасына проект яклау.	Индивидуаль эш		
44.	Танылган драматургларыбыз.Кәрим Тинчурин - татар драматургиясенен классигы, күренекле артист һәм режиссер.	Күмәк		
45.	Казанга Кәрим Тинчурин исемендәге театрына экскурсия оештыру. Спектакль карау.	Әңгәмә		
46.	Фәнис Яруллин - татар шагыйре, язучы һәм драматург.	Әңгәмә		
47.	Танылган драматургларыбыз.Туфан Миңнуллин- күренекле татар драматургы.	Әңгәмә		
48.	"Танылган драматургларыбыз" темасына проект яклау.	Индивидуаль эш		

49.	Хэрэгэтлэр, мимика, һәм гәүдә тотышы нәрсәләр турында сөйли? Кешенең хэрэгэтләрә, мимикасы, гәүдәсен тотышы. Рәсем сәнгате һәм сынлы сәнгате эсәрләрән күзәтү.	Төркемләп		
50.	Чыгыш ясаганда, аралашканда кешенең гәүдәсен тотышы һәм мимикасының роле. Мимика, хэрэгэтләр белән музыка астында төрле хис-кичерешләрне тасвирлап күрсәтүгә күнегүләр. Текстлардан өзекләр уку.	Төркемләп		
51.	Сөйләм һәм яңгырау аппаратын күнектәрү. Артикуляция һәм яңгырау аппаратына гимнастика күнегүләрә.	Практик эш		
52.	Татар халык ижаты. Татар халык жыры өйрәнү, милли биюләр өйрәнү.	Практик эш		
53.	Татар халык уеннарын уйнау	Практик эш		
54.	Нәүрүз бәйрәменә эзерләнү, сценарий белән танышу.	Әңгәмә		
55.	Яз турында жырлар өйрәнү	Практик эш		
56.	Киенү-бизәнү осталыгы. Декорациянең роле.	Практик эш		
57.	Рольләргә бүлеп уку	Төркемләп		
58.	Сөйләм өстендә эш	Төркемләп		
59.	Аерым образлар өстендә эш	Индивидуаль эш		
60.	Сәхнәдә чыгыш ясауга эзерлек. Сәхнәгә кую.	Практик эш		
61.	Сөйләм тизлеге. Сөйләм тизлегенә йогынты ясаучы күренешләрне анализлау. Такмаklar, санамышлар әйтү.	Практик эш		
62.	Сөйләмнең интонацион-мелодик яңгырашы. Сөйләм агышында тавыш тоны үзгәрешенә типик очраklары белән таныштыру. Шигъри эсәрләрне интонация белән уку күнегүләрә.	Төркемләп		
63.	Шигъри эсәрләрне сәнгате укучу. Шигърьдә ритм. Рифма төрләрә. Шигърьдә ритм төзелешен саклау кагыйдәләрә.	Төркемләп		
64.	Г. Тукай, М. Жәлил шигърьләрән сәнгате укучу.	Индивидуаль эш		
65.	Әдәби-музыкаль кичәгә эзерлек, сценарий белән танышу. Рольләргә бүлү.	Төркемләп		
67.	Сөйләм өстендә эш. Сценарийне кабатлау.	Практик эш		

68.	Әдәби-музыкаль кичәдә чыгыш ясау.	Практик эш		
69.	“Курчак” театрына экскурсия оештыру. Спектакль карау.	Практик эш		
70.	Эшлэгән эшләргә анализ, нәтижә.	Әңгәмә		

Кулланылган әдәбият.

1. Балалар фольклоры. Казан:/ Татарстан Республикасы “Хәтер” нәшрияты, 2009
2. Татар драматургиясе (1980 - 2000 еллар): Сайланма пьесалар. - Казан: “Хәтер” нәшрияты, 2003
3. Татар классик драматургиясе: Галиәсгар Камал. Мирхәйдәр Фәйзи. - Казан: “Хәтер” нәшрияты, 2004
4. Шәрифуллина Э.М. Жырлы бәйрәм. Мәктәпләрдә әдәби-музыкаль кичәләр үткөрү өчен кулланма. – Казан: Татарстан Республикасы “Хәтер” нәшрияты, 2011
5. Нуриев Г.-Р. С. Сәнгатьле уку. Методик ярдәмлек. – Казан: 2000

В данном документе
пронумеровано, прошито и скреплено
печатями
Директор Дирекции
М. М. Саляхова

